

Stockholm 2017-10-31

Till Socialdepartementet
Darienummer S2017/03686/FS

Remissyttrande över delbetänkandet (SOU 2017:59) Reglering av alkoglass m.fl. produkter

Sprit & Vinleverantörsföreningen (SVL) lämnar följande synpunkter på delbetänkandet (SOU 2017:59) *Reglering av alkoglass m.fl. produkter*.

Sammanfattning

För SVL:s medlemmar, som levererar till Systembolaget, är det viktigt att konkurrensneutraliteten bibehålls och SVL ser därför principiellt positivt på åtgärder som syftar till att trygga den.

SVL tillstyrker således förslaget att likställa alkoholdrycker med motsvarande produkter i annan form (t.ex. glass/pulver/gel). Det är helt orimligt att det skulle göras skillnad på i vilken form en alkoholprodukt intas. Den av utredningen redovisade definitionen bedöms lämplig.

Beträffande detaljhandel så delar SVL i och för sig slutsatsen att alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker etc. ska säljas på motsvarande sätt som alkoholdrycker dvs. på Systembolaget eller på serveringsställe. SVL menar dock i första hand att det inte ska göras skillnad mellan olika kategorier utan att alla former av alkoholdryck upp till 3,5 volymprocent alkohol ska få säljas i dagligvaruhandeln efter anmälningsplikt enligt dagens modell.

Även om SVL delar slutsatsen att marknadsföring av alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker etc. ska regleras på samma sätt som marknadsföring av alkoholdrycker, så är SVL starkt kritisk till utredningen i denna del (avsnitt 7).

Avslutningsvis efterlyser SVL en modern alkoholpolitik byggd på realism snarare än önsketänkande och där det tas ett samlat och reellt grepp mot illegal införsel och -handel med alkoholdrycker.

(sid 1/3)

Reglering av alkoholhaltiga produkter

SVL och dess medlemmar står för en ansvarsfull konsumtion av alkohol gärna tillsammans med mat. SVL ser därvid positivt på utvecklingen i Sverige under 2000-talet där rusdrickande kommit att stå tillbaka till förmån för bl.a. hantverk och kvalitet, som en del av en måltid eller en upplevelse.

SVL välkomnar inte en utveckling där nya produkter (preparat) vilka mer eller mindre synes inriktade på berusning, kan marknadsföras och säljas fritt. Den passivitet som Folkhälsomyndigheten uppvisat därvid är anmärkningsvärd och SVL ser med tillfredsställelse på förslag som innebär att likvärdiga produkter regleras på samma sätt. Principiellt så tillstyrker SVL således förslaget att alkoholhaltiga preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämställa med alkoholdrycker etc. regleras på samma sätt som alkoholdrycker avseende detalj- resp. partihandel, servering, marknadsföring, införsel, import och skatt m.m.

SVL anser dock att alkoholhaltiga preparat inte fullt ut bör likställas med alkoholdrycker bland annat av de skäl som anges ovan. Vidare är alkoholdrycker för många människor en naturlig del av t.ex. en festligare måltid – SVL har svårt att se att glass/gel/pulver skulle konsumeras på motsvande sätt vid dylika tillfällen.

Beträffande marknadsföring och särskilt EU-rättsliga frågor så noterar SVL med förvåning att utredningen (avsnitt 7.5) redovisar att investeringarna i alkoholreklam ökat kraftigt under en tioårsperiod men helt utelämnar det faktum att totalkonsumtionen av alkohol per invånare i Sverige under motsvarande period istället har minskat. Det har heller inte presenteras någon djupare analys (jfr 7.6.8) av hur ytterligare regleringar på detta område står sig EU-rättsligt.

Det synes alltså som att utredningen utgår från att ökad alkoholmarknadsföring medför ökad totalkonsumtion av alkoholdrycker. Det är enligt SVL oroande och djupt beklagligt om regeringen framhårdar med att det skulle föreligga ett samband mellan den svenska, hårt reglerade alkoholmarknadsföringen, och ökad totalkonsumtion när verkligheten istället är den att totalkonsumtionen sjunker trots ökade reklaminvesteringar. SVL erinrar om att Sverige, genom sitt tillträde till EU 1995, har givit upp delar av sitt politiska handlingsutrymme till förmån för de grundläggande rättigheter som återfinns i Fördraget. Enkom politisk vilja är således inte längre tillräckligt för att fritt kunna hindra den fria rörligheten av varor och tjänster. Det vore önskvärt om ev. framtida lagförslag grundades på fullständiga fakta istället för vad som framstår som politiskt önsketänkande.

Ur ett folkhälsoperspektiv likväl som ur ett samhällsperspektiv så torde illegal införsel och handel utgöra ett långt större problem (kort- såväl som långsiktigt) än de frågor som nu diskuterats. SVL efterlyser härvid ytterligare initiativ från regeringen ifråga om t.ex. resurser till tull, förenklade regelverk och myndighetssamarbete. I stället för att peta med enskilda förslag så menar SVL att regeringen borde vidta en totalöversyn i syfte att nå en modern, och i alla delar långsiktigt hållbar, alkoholpolitik.

(sid 2/3)

Tillståndsplikt i dagligvaruhandeln

Givet utgångspunkten att likvärdiga produkter regleras på samma sätt så är SVL mycket frågande till den diskrepans som gäller vad avser detaljhandel i dagligvaruhandeln. Här är försäljning av s.k. folköl tillåten medan andra produkter med motsvarande alkoholhalt alltså är förbjudna. SVL ställer sig frågande till varför öl är mindre farligt än t.ex. cider eller vindrinkar. Ur ett konkurrensneutralitetsperspektiv, likväl ur ett EU-rättsligt dito, är det enligt SVL mycket tveksamt om regleringen skulle hålla. SVL vill även peka på att våra grannländer Norge och Finland inte gör motsvarande skillnad mellan kategorier av alkoholdrycker utan låter begränsa sig till att låta alkoholhalten vara utslagsgivande.

Skulle regeringen överväga att införa tillståndsplikt för detaljhandel med alkoholdrycker etc. upp till 3,5 volymprocent så menar SVL att den även måste inbegripa övriga alkoholdrycker med motsvarande alkoholhalt. SVL anser att ett sådant förslag skulle kunna accepteras även om föreningen i första hand menar att dagens system med anmälningsplikt visat sig fungera bra. Därutöver vill SVL framhålla att de skäl som gör sig gällande vad avser tobak, illegal försäljning (s.k. svarthandel) m.m. saknar motsvarighet för svagare alkoholdrycker (upp till 3,5 volymprocent). Alkohol varken kan, eller ska, jämföras med tobak. Knappast något annat EU-land gör för övrigt motsvarande bedömning.

För Sprit & Vinleverantörsföreningen - SVL

Anna De Geer,
VD

Sprit & Vinleverantörsföreningen ("SVL"), består av företag som representerar 90 procent av den legala vin- och spritmarknaden i Sverige. SVL:s medlemsföretag säljer sina produkter till Systembolaget och företag med serveringstillstånd. SVL är branschens språkrör i gemensamma frågor som exempelvis produktion, import och export, alkoholpolitik och relationer med Systembolaget. SVL arbetar även aktivt med CSR och frågor knutna till en sund dryckeskultur.